

SEJM
RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ
VIII kadencja

Druk nr 1307

Warszawa, 14 lutego 2017 r.

Pan
Marek Kuchciński
Marszałek Sejmu
Rzeczypospolitej Polskiej

Na podstawie art. 33 regulaminu Sejmu niżej podpisani posłowie wnoszą projekt uchwały:

**- w sprawie uczczenia 160. rocznicy
powstania Poznańskiego Towarzystwa
Przyjaciół Nauk.**

Do reprezentowania wnioskodawców w pracach nad projektem uchwały upoważniamy pana posła Bartłomieja Wróblewskiego.

(-) Waldemar Andzel; (-) Dorota Arciszewska-Mielewczyk; (-) Jan Krzysztof Ardanowski; (-) Piotr Babinetz; (-) Barbara Bartuś; (-) Joanna Borowiak; (-) Lidia Burzyńska; (-) Witold Czarnecki; (-) Barbara Dziuk; (-) Szymon Giżyński; (-) Jarosław Gonciarz; (-) Jerzy Gosiewski; (-) Marcin Horała; (-) Piotr Kaleta; (-) Jan Kilian; (-) Lech Kołakowski; (-) Bernadeta Krynicka; (-) Anna Kwiecień; (-) Krzysztof Maciejewski; (-) Ewa Malik; (-) Jerzy Małecki; (-) Jerzy Materna; (-) Andrzej Matusiewicz; (-) Marek Matuszewski; (-) Mieczysław Miazga; (-) Anna Milczanowska; (-) Jan Mosiński; (-) Kazimierz Moskal; (-) Aleksander Mrówczyński; (-) Jerzy Polaczek; (-) Marek Polak; (-) Grzegorz Puda; (-) Urszula Rusecka; (-) Bogdan Rzońca; (-) Wojciech Skurkiewicz; (-) Czesław Sobierajski; (-) Jarosław Szlachetka; (-) Stanisław Szwed; (-) Ewa Szymańska; (-) Janusz Śniadek; (-) Robert Telus; (-) Ewa Tomaszewska; (-) Sylwester Tułajew; (-) Piotr Uściński; (-) Jan Warzecha; (-) Rafał Weber; (-) Grzegorz Wojciechowski; (-) Tadeusz Woźniak; (-) Bartłomiej Wróblewski; (-) Sławomir Zawiślak; (-) Łukasz Zbonikowski; (-) Maria Zuba; (-) Wojciech Zubowski.

Uchwała
Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej
z dnia ...
w sprawie uczczenia 160. rocznicy powstania
Poznańskiego Towarzystwa Przyjaciół Nauk

Założone w 1857 roku Poznańskie Towarzystwo Przyjaciół Nauk jest najstarszym istniejącym nieprzerwanie polskim towarzystwem naukowym. Zebranie konstytuujące Towarzystwo odbyło się w Poznaniu 13 lutego 1857 r., uchwalony wówczas statut stwierdzał, iż ma ono „na celu pielęgnowanie nauk i umiejętności w języku polskim”. Pierwszym prezesem Towarzystwa został najwybitniejszy filozof polski tej doby, August Cieszkowski, wśród członków założycieli znajdujemy tak znaczące postaci ruchu narodowego w Poznaniu jak twórca Biblioteki Kórnickiej Tytus Działyński, czy Hipolit Cegielski. Powołanie do życia PTPN było polską odpowiedzią na świadomą politykę pruskiego państwa, nie pozwalającego na powołanie w Poznaniu uniwersytetu i uformowanie się tutaj silnego ośrodka badań naukowych. Towarzystwo stało się najważniejszym centrum polskiej aktywności naukowej w zaborze pruskim, ważnym elementem w systemie poznańskich przedsięwzięć organicznikowskich. Wielką jego zasługą stało się stworzenie znaczącej biblioteki i zbiorów artystycznych, archeologicznych i historycznych, niezmiernie istotnego czynnika zachowywania i kultywowania polskiego dziedzictwa narodowego. To dzięki stworzonej przez PTPN infrastrukturze naukowej i z jego inicjatywy było możliwe powołanie do życia u zarania niepodległości, już w 1919 r., Uniwersytetu Poznańskiego. Dziś Towarzystwo stanowi płaszczyznę integracji instytucji naukowych, interdyscyplinarnej dyskusji naukowców, upowszechnia i popularyzacji wyników badań.

Sejm Rzeczypospolitej Polskiej, w 160. rocznicę powstania Poznańskiego Towarzystwa Przyjaciół Nauk przypomina o niestrudzonych i solidarnych działaniach Wielkopolan na rzecz polskiej nauki i kultury, podejmowanych w trudnych latach zaboru pruskiego. Wspólna praca dla pomnożenia polskiego dorobku naukowego i zachowania dziedzictwa kulturowego, nieprzerwanie przynosi znakomite owoce i godna jest upamiętnienia.

Uzasadnienie

Poznańskie Towarzystwo Przyjaciół Nauk stanowiło istotny element budowy polskiego kapitału naukowego i kulturowego w konfrontacji z wrogą polityką państwa pruskiego. Mimo stwarzanych przeszkód i szykan udało się skupić w szeregach Towarzystwa twórczą elitę polskiej społeczności w zaborze pruskim, która aktywnie włączyła się w ponadzaborowy obieg myśli naukowej. Był to istotny czynnik budowy nowoczesnego społeczeństwa polskiego zaś bogata biblioteka i zbiory muzealne każą nam zaliczyć PTPN do najważniejszych instytucji służących zachowaniu i pomnażaniu polskiego dorobku kulturowego. Historyczną zasługą PTPN jest stworzenie fundamentów na których mógł w 1919 r. powstać Uniwersytet Poznański, co dało początek rozwojowi silnego poznańskiego ośrodka naukowego. Także i dziś Poznańskie Towarzystwo Przyjaciół Nauk pozostaje istotną formułą integracji środowiska naukowego, miejscem interdyscyplinarnego spotkania przedstawicieli różnych dziedzin nauki, a zarazem kultywowania najlepszych tradycji poznańskiej pracy organicznej, społecznego i obywatelskiego zaangażowania.